

Hele i Forsamlingen ikke var nogen Stemning for det. Hvad mig angaaer, da kunde jeg saa meget desto mere fritage mig for at udtale mig om Sagens Realitet, som jeg allerede har gjort det ved 1ste Behandling; men, eftersom jeg nu er opfordret dertil; saa skal jeg tillade mig at gjentage nogle af de Bemærkninger, som jeg dengang fremsatte. Jeg skal saameget mere gjentage nogle af disse Yttringer, som de ogsaa ramme de to Væbningforslag, som ere fremkomne, det ene fra det ærede Medlem for 2den Aarss (Hassel) og det andet fra det ærede Medlem for Aalborg (Forchhammer). Hvad altsaa Sagens Realitet angaaer, da har jeg det imod Forslaget, at det etablerer et Princip, som er saa radicalt, at det forekommer mig at være uanvendeligt i enhver Kirke, hvor der er en allerede bestemt Samsundsorden, som ikke lider af saadanne Brøst, at den heelt maa omordnes. Det synes mig at være et radicalt Forslag saaledes at ville have det gjort til Lov, at et Mindretal af Sognebaandsløbere, naar de udføre et vist Antal, skulle ligesom have en medfødt Ret til at danne en ny Menighed, at danne en Menighed, som er udrustet med en Magt, der ikke tilkommer andre Menigheder i Landet. Det forekommer mig at være temmelig vidtgaaende, at de saaledes ere udrustede med den Magt, selv at kalde deres Præst, som ikke med Rette tilkommer andre Menigheder. Vilde nu Rigsdagen, ikke blot som Repræsentant for den borgerlige Lovgivningsmagt, men ogsaa paa Kirkesamfundets Vegne anerkjende saadanne Menigheders Dannelse, naagte de kun blive til ved Menighedsfiskmissen, ved Menighedsopdelinger, idet der intetsteds vil kunne dannes en saadan Menighed, medmindre der er opstaaet en Menighed i den Menighed, hvoraf den nye Menighed drager Næring, saa forekommer det mig, at den ikke vilde kunde frikjendes for at have gjort Sit til at berede en Fremtid for Folketirken, i hvilken det tidligt eller sildt maatte komme dertil, at det stadfæstedes, at det Huus, som er spildagtigt med sig selv, maa falde. Det forekommer mig, at, om det end ikke kom saa vidt, at Huset heelt faldt, saa vilde man dog ved saaledes paa Forhaand at sætte Lovens Stempel paa saadanne Menighedsdannelse, kunne bringe det dertil, at Folke-

kirken om nogle Aar kom til at staae overfor sig selv, deelt i to — om jeg maa kalde dem saa — Leire, den ene bestaaende af de gamle Menigheder eller Nesterne af dem, og den anden bestaaende af de nye Menigheder, Frimenighederne, som efterhaanden maatte føle større og større Trang til fastere Sammenhængning og stærkere Sammenhold. Den maatte dele sig saaledes i disse to Leire, som vel ikke behøvede at bekriige hinanden eller at bygge Volde og Mure imod hinanden, men som dog stode adskilte ved den Grav, den Grøft, som den lovgivende Magt ved Lovens Hjælp havde gravet. Det forekommer mig, at man ved saaledes fra Først af at legalisere Afstillelsen vilde gjøre det meget vanskeligt for Kirken at kunne udvikle sig efter sin egen indre Natur til større Fuldkommenhed; thi det kan jo ikke nægtes, at, naar der bliver Frimenigheder, ville de let friste mange af de dygtigere yngre Kræfter til at træde i deres Tjeneste, og der er for Tiden i Folketirken saa stor Trang til gode, friske Kræfter, at vi paa ingen Maade kunne undvære Noget, eller roligt kunne see paa, at de forlade Folketirken for at træde i Frimenighedernes Tjeneste. Der har hidtil, naaget der har været forskjellige Retninger i Kirken, dog, saavidt mig bekjendt, hersket en god Forstaaelse imellem disse Retninger. Jeg har ikke heller fra Regjeringens Side seet, at der er vist nogen Partiskhed, saa at s. Ex. de unge Præster eller eller Geistlige af den strengere Retning ikke skulde være blevne befordrede til saa gode Embeder som Andre. Jeg maa sige, at vi bør gjøre Alt, for at vi kunne holde samlet, hvad der nogenledes har kunnet forliges, og at der Intet er skadeligere for Folketirken, end at den lovgivende Magt gaaer hen og giver Tilladelse til at dele sig og splittes; thi saa kommer Paastaaeligheden frem, saa kommer der Retspørgsmaal frem, som tidligere ikke vare tilstede. — Den første Ret, som Lovforslaget tiltænker Frimenighederne, er den, at de maae blive til af sig selv af egen Magtfuldkommenhed, ligesom ved en generatio æquivoca, som man kalder det, og den anden Ret, som i sin Udøvelse er samtidig dermed, er den, at de slutte sig til en selvvalgt Præst, at de selv kalde deres Præster; Menighederne faae altsaa